

DARBA JAUTĀJUMS

Ja, uzsākot patstāvīgu dzīvi, Tu izlem strādāt, bet nevari nodrošināt savas pamatvajadzības, Tu vari vērsties **sociālajā dienestā**, lai saņemtu nepieciešamo atbalstu.

Ja esi palicis bez darba vai meklē to, vari vērsties pēc padoma un atbalsta **Nodarbinātības valsts aģentūrā** (NVA).

VESELĪBAS APRŪPE

Pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas par veselības aprūpi Tev būs jāmaksā pašam. Par valsts daļēji apmaksātas veselības aprūpes programmu nepieciešamības gadījumā interesējies pie sava **ģimenes ārsta**.

Veselības aprūpes speciālistu un zobārsta pakalpojumu maksa ir atšķirīga atkarībā no prakses vietas u.c. faktoriem.

APGĀDNIKA ZAUDĒJUMA PENSIJA

Pēc 18 gadu vecuma Tev ir tiesības rīkoties ar uzkrāto naudu. Ja Tu esi saņēmis apgādnieka zaudējuma pensiju un turpini mācīties, **Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā** (VSAA) Tev jāiesniedz izziņa, lai saņemtu apgādnieka zaudējuma pensiju. Mācību gadījumā Tu vari turpināt saņemt pensiju, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam.

Ja Tu strādā, apgādnieka zaudējuma pensijas izmaksa tiek pārtraukta, bet uzsākot mācīties, izmaksa tiek atjaunota.

NODERĪGA INFORMĀCIJA

- Sikāku informāciju par patstāvīgas dzīves uzsākšanu vari atrast: www.patstavigadzive.lv
- Likumus un Ministru kabineta noteikumus atradīsi: www.likumi.lv („Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”, MK noteikumi Nr. 857 par sociālajām garantijām, likums „Par palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā”, MK noteikumi Nr. 220 par studiju/studējošā kredītu u.c.)
- Labklājības ministrija: www.lm.gov.lv
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra: www.vsaa.lv
- Nodarbinātības valsts aģentūra: www.nva.gov.lv
- Latvijas valsts saišu portāls: www.latvija.lv
- Valsts akreditētās izglītības iestādes: www.ikvd.gov.lv
- Aprūpes iestādes sociālā darbinieka vārds un tālrunis:

• Pašvaldības sociālā dienesta adrese un tālrunis:

• Pašvaldības nosaukums un mājokļa atbalsta apmērs:

• Ģimenes ārsta vārds un tālrunis:

Pabalstu apmērs:

- pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai
- mācību pabalsts
- apgādnieka zaudējuma pensijas apmērs mēnesī

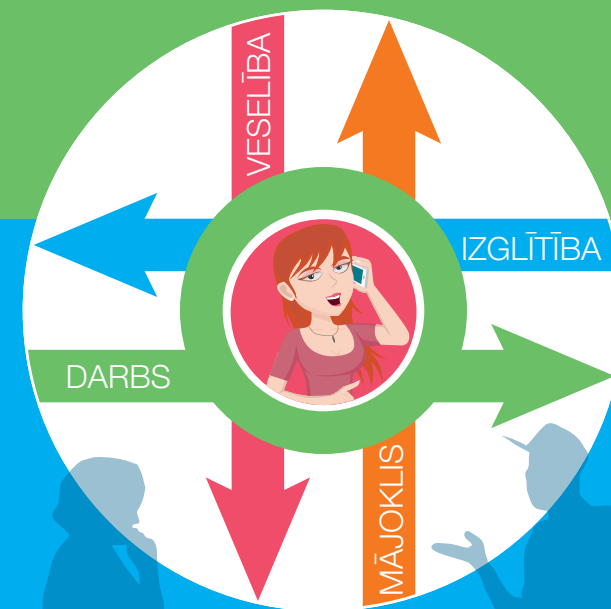
Projektu finansiāli atbalsta Islande, Lihtenšteina un Norvēģija. Šis buklets „Sociālās garantijas pēc bērnu ārpusģimenes aprūpes beigšanās” ir izdots ar Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Latvijas valsts finansiālu atbalstu. Par bukleta „Sociālās garantijas pēc bērnu ārpusģimenes aprūpes beigšanās” saturu atbild Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija.

Buklets izstrādāts projekta Nr. 2012.EEZ/DAP/MAC/201 „Jauniešu drošumspējas veicināšana ārpusģimenes aprūpē” ietvaros. 2015

SOCIĀLĀS GARANTIJAS PĒC BĒRNU ĀRPUSĢIMENES APRŪPES BEIGŠANĀS

Ja Tu esi audžuģimenē, aizbildnībā vai bērnu aprūpes iestādē, uzsākot patstāvīgu dzīvi, Tev ir iespēja saņemt atbalstu.

VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

Pusgadu pirms pilngadības sasniegšanas no aprūpes sniedzēja Tu saņemsi informāciju par iespējām saņemt palīdzību patstāvīgās dzīves uzsākšanā.

Ja līdz 24 gadu vecumam turpini sekmīgi mācīties klātienē, Tu vari nokārtot apliecību sociālo garantiju nodrošināšanai („bāreņu apliecība”). Lai to izdarītu, Tev jānododas uz **bāriņtiesu**.

Sākot patstāvīgu dzīvi, Tu saņemsi savas personīgās lietas un vienreizēju pabalstu patstāvīgās dzīves uzsākšanai.

Pabalsts pastāvīgas dzīves uzsākšanai

2015. gadā – **128,06 eiro**.

Ja Tu esi bērnu aprūpes iestādē, šo pabalstu Tev izmaksās iestāde, kurā Tu dzīvo.

Ja Tu esi audžuģimenē vai aizbildnībā, šo pabalstu Tev izmaksās sociālais dienests.

MĀJOKĻA JAUTĀJUMS

Pašvaldība, kas pieņēmusi lēmumu par Tavu ārpusģimenes aprūpi, sniegs Tev palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā.

Tu vari:

- reģistrēties rindā pašvaldības dzīvokļa saņemšanai un saņemt dzīvokļa pabalstu pēc Tavu ienākumu izvērtēšanas

VAI

- saņemt dzīvokļa pabalstu bez iespējas saņemt pašvaldības dzīvokli. Šī atbalsta apmērs katrā pašvaldībā ir atšķirīgs, noskaidro sociālajā dienestā tā apmēru.

Šīs iespējas ir spēkā līdz **24 gadu** vecumam.

Vēršoties sociālajā dienestā, Tev ir iespēja saņemt vienreizēju pabalstu sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei. Pabalsta apmērs nedrīkst būt mazāks par **249,71 eiro**. Pabalstu Tev var izsniegt arī mantiskā veidā.

IZGLĪTĪBAS IEGUVE

Ja Tu turpini sekmīgi mācīties valsts akreditētā izglītības iestādē, Tu vari vērsties sociālajā dienestā noformēt ikmēneša mācību pabalstu. 2015. gadā tas ir **64,03 eiro**.

Ja Tev neizdodas iestāties valsts akreditētas augstskolas budžeta grupā, Tu vari pretendēt uz valsts galvotu studiju un/vai studējošā kredītu.

STUDIJU KREDĪTS

- Paredzēts studiju maksas nosegšanai un nepārsniedz mācību maksu.
- Var saņemt pilna laika un nepilna laika studenti.
- Kredītu varēsi saņemt, ja mācīsies sekmīgi.

STUDĒJOŠĀ KREDĪTS

- Paredzēts studenta ikdienas vajadzībām. Tas nepārsniedz **170,74 eiro** mēnesī.
- Var saņemt pilna laika studenti.
- Kredītu var saņemt 10 mēnešus gadā, izņemot jūliju un augustu.

Par iespējām saņemt šos kredītus interesējies savā izvēlētajā mācību iestādē un/vai bankā.

Kredītaņēmējiem bāreņiem un bez abu vecāku aizgādības palikušajiem bērniem tiek garantēts valsts galvojums 100 % apmērā no kopējās izsniegto kredītu summas.

Sekmīgi mācoties, pastāv iespēja saņemt stipendiju. Par valsts un privātajām stipendijām interesējies mācību iestādē.